Węzeł k3s dla aplikacji: bpm01 z dyskiem /k8s, local-path z Retain i próbny nginx

Poziom: średnie

Dotyczy: k3s v1.36.5+k3s1 (Traefik 3.7, local-path-provisioner v0.0.37), Rocky Linux 9, bpm01 (10.20.10.130), restic na bkp01

Czas: ~90 min

Stawiamy jednowęzłowy k3s pod aplikacje, które mają przetrwać wymianę maszyny: wszystko, co należy do klastra (stan, obrazy, wolumeny i pliki wartości Helm), leży na osobnym dysku `/k8s`. Robimy własną klasę magazynu, która nie kasuje danych po usunięciu wolumenu, sprawdzamy całość kolorowym nginksem i ustawiamy kopię stanu na `bkp01`. Na tym węźle stanie Camunda 8, a wracamy tu przy każdej nowej aplikacji na k3s i przy przenosinach maszyny.

ZAŁOŻENIA SCENARIUSZA

`bpm01` to maszyna wirtualna na klastrze `hvclu01` (`hv01` i `hv02`) w VLAN 10, z jednym węzłem k3s, który jest serwerem i wykonuje pody. Docelowo klaster rośnie do trzech serwerów według strony k3s w wysokiej dostępności: migawki etcd, wymiana węzła, odtworzenie i aktualizacja, dlatego od początku włączamy wbudowany etcd. Laboratorium `k3s01` zostaje osobno i nic z niego nie przenosimy.

Skróty użyte na tej stronie (14)

Skrót	Co znaczy
API	Application Programming Interface: sposób, w jaki programy rozmawiają ze sobą
CLI	Command Line Interface: praca przez wpisywanie komend w terminalu
DNS	Domain Name System: książka telefoniczna internetu, zamienia nazwy na adresy IP
EPEL	Extra Packages for Enterprise Linux: dodatkowe repozytorium pakietów dla RHEL i klonów
etcd	etc distributed: rozproszony magazyn par klucz-wartość, w którym Kubernetes trzyma cały stan klastra, a zmiany uzgadnia protokołem Raft

Skrót	Co znaczy
PV	Physical Volume: dysk lub partycja oddana pod LVM; w Kubernetesie PersistentVolume, trwały wolumen
PVC	PersistentVolumeClaim: zamówienie trwałego dysku przez aplikację w Kubernetesie
README	Read Me: plik tekstowy z opisem projektu, wykresu lub szablonu, czytany jako pierwszy
REST	sposób budowania API przez zwykłe żądania HTTP (GET, POST) zamiast osobnego protokołu
SQLite	mała baza danych zapisana w jednym pliku; Home Assistant trzyma w niej historię w pliku home-assistant_v2.db
SUSE	nazwa niemieckiej firmy i jej dystrybucji Linuksa, od niemieckiego skrótu Software und System Entwicklung
VHDX	Virtual Hard Disk v2: format pliku dysku wirtualnego maszyny Hyper-V, następca starszego VHD, obsługuje większe rozmiary i jest odporniejszy na uszkodzenie przy nagłym zaniku zasilania
VLAN	Virtual LAN: wydzielona logicznie sieć na tym samym sprzęcie
WWW	World Wide Web: strony i aplikacje otwierane w przeglądarce po HTTP albo HTTPS

Fiszka

Komendy wykonujemy z CLI bash jako użytkownik z uprawnieniami sudo na `bpm01`, a `kubectl` jako zwykły użytkownik z plikiem `~/.kube/config` z kroku 4. Bloki „Przykład” pokazują kształt wyniku, a nie zapis z maszyn Zielonej.

□□ ZMIENIA SYSTEM

Instalacja k3s w przypiętej wersji: INSTALL_K3S_VERSION

```
curl -sfL https://get.k3s.io | INSTALL_K3S_VERSION='WersjaK3s' sh -s - server
```

> (gdzie `WersjaK3s` to na przykład `v1.36.5+k3s1`; instalator czyta `/etc/rancher/k3s/config.yaml`, więc katalog danych i ścieżkę wolumenów ustawiamy w pliku przed instalacją)

Instaluje binarkę, usługę systemd `k3s` i uruchamia serwer z Traefikiem, CoreDNS i local-path-provisioner.

□□ **curl** = client URL: pobieranie i wysyłanie przez HTTP z terminala

TYLKO ODCZYT

Sprawdzenie, gdzie k3s trzyma dane: ls /k8s/k3s

```
sudo ls /k8s/k3s /k8s/k3s/server/db
```

Po instalacji z `data-dir: /k8s/k3s` stan klastra, token i obrazy kontenerów leżą na dysku danych, a nie w `/var/lib/rancher/k3s`.

Przykład:

```
/k8s/k3s:
agent  data  server

/k8s/k3s/server/db:
etcd  snapshots
```

ls = list: wypisz zawartość katalogu

TYLKO ODCZYT

Lista klas magazynu: kubectl get storageclass

```
kubectl get storageclass
```

Pokazuje wbudowaną klasę `local-path` (domyślną, z polityką `Delete`) i naszą `local-path-retain` z polityką `Retain`.

Przykład:

```
NAME                   PROVISIONER             RECLAIMPOLICY   VOLUMEBINDINGMODE
AGE
local-path (default)   rancher.io/local-path   Delete          WaitForFirstConsumer
12m
local-path-retain      rancher.io/local-path   Retain          WaitForFirstConsumer   2m
```

kubectl = Kubernetes control: główne narzędzie Kubernetesa

TYLKO ODCZYT

Lista wolumenów trwałych z polityką: kubectl get pv

```
kubectl get pv
```

Wolumen w stanie `Released` to dane, które zostały na dysku po usunięciu PVC. Przy polityce `Retain` nie znikają same i czekają na naszą decyzję.

Przykład:

```
NAME                                       CAPACITY   ACCESS MODES   RECLAIM POLICY
STATUS     CLAIM                 STORAGECLASS
pvc-3f0c8a52-1b7e-4d0a-9c61-2a4e7f1d9b30   1Gi        RWO            Retain
Released   kolory/test-retain    local-path-retain
```

PVC = PersistentVolumeClaim: zamówienie trwałego dysku przez aplikację w Kubernetesie · **kubectl** = Kubernetes control: główne narzędzie Kubernetesa

ZMIENIA SYSTEM

Zapis migawki etcd na żądanie: k3s etcd-snapshot save

```
sudo k3s etcd-snapshot save --data-dir /k8s/k3s --name NazwaMigawki
```

Zapisuje migawkę stanu klastra w `/k8s/k3s/server/db/snapshots`. Opcję `--data-dir` podajemy jawnie, bo katalog danych nie jest domyślny.

etcd = etc distributed: rozproszony magazyn par klucz-wartość, w którym Kubernetes trzyma cały stan klastra, a zmiany uzgadnia protokołem Raft · **k3s** = lekka dystrybucja Kubernetesa (5 liter mniej niż k8s)

TYLKO ODCZYT

Lista migawek: k3s etcd-snapshot ls

```
sudo k3s etcd-snapshot ls --data-dir /k8s/k3s
```

Pokazuje migawki zaplanowane (co sześć godzin) i zrobione ręcznie, z rozmiarem i datą.

k3s = lekka dystrybucja Kubernetesa (5 liter mniej niż k8s)

ZMIENIA SYSTEM

Uruchomienie kopii stanu na bkp01: systemctl start kopia-stanu-k3s

```
sudo systemctl start kopia-stanu-k3s.service
```

Wysyła migawki, token, plik konfiguracji k3s i katalog `/k8s/helm` do repozytorium restic `orkiestracja` na `bkp01`. Zwykle robi to zegar z kroku 8, ręcznie uruchamiamy kopię przed zmianą.

systemctl = system control: sterowanie usługami systemd

OSTROŻNIE · NIEODWRACALNE

Usunięcie wolumenu w stanie Released: kubectl delete pv

```
kubectl delete pv NazwaWolumenu
```

Usuwa sam obiekt PV, a katalog z danymi na `/k8s/apps` zostaje, bo polityka `Retain` nie kasuje plików. Katalog usuwamy osobno, dopiero gdy wiemy, że dane nie są potrzebne.

PV = Physical Volume: dysk lub partycja oddana pod LVM; w Kubernetesie PersistentVolume, trwały wolumen · **kubectl** = Kubernetes control: główne narzędzie Kubernetesa

Z życia wzięte

Z ŻYCIA WZIĘTE

Środa, 10:30. Tomek usuwa „stary” wolumen próbny na laboratorium `k3s01` i dopiero po chwili orientuje się, że PVC o tej samej nazwie trzymało też bazę testowej Camundy, którą Ola stawiała w poniedziałek. Klasa `local-path` ma politykę `Delete`, więc katalog zniknął z dysku razem z obiektem. Na `bpm01` robimy inaczej: osobny dysk, klasa z polityką `Retain` i katalogi nazwane od przestrzeni nazw i PVC, żeby w `ls /k8s/apps` od razu było widać, czyje to dane.

Jak to działa

Rozwiń: jak to działa pod spodem

Dlaczego osobny dysk /k8s

Na `docker01` wszystko, co należy do aplikacji, leży na wolumenie `/docker`, oddzielnym od systemu. Na `bpm01` robimy to samo dla Kubernetesa: drugi dysk maszyny wirtualnej staje się grupą `vgK8s` z wolumenem `lvK8s`, zamontowanym jako `/k8s`. Pełny dysk aplikacji nie zatrzymuje wtedy systemu, a sam dysk (plik VHDX na `hvclu01`) da się odpiąć i podpiąć do nowej maszyny.

Rysunek 1. Układ dysków bpm01: na pierwszym dysku system, binarka k3s, config.yaml i /var/lib/kubelet; na drugim /k8s z katalogami k3s (stan i obrazy), apps (wolumeny PVC), helm (pliki wartości i manifesty) i kopie, oraz odpowiedniki katalogów z docker01 (kliknięcie otwiera pełny rozmiar)

Pojęcie: katalog danych k3s (`data-dir`). Miejsce, w którym k3s trzyma wszystko, co tworzy sam: bazę stanu (u nas etcd), certyfikaty, token klastra i obrazy kontenerów. Domyślnie to `/var/lib/rancher/k3s`, a opcja `--data-dir` przenosi go gdzie indziej.

Pojęcie: local-path-provisioner. Dodatek wbudowany w k3s, który na żądanie PVC zakłada zwykły katalog na dysku węzła i podaje go podowi jako wolumen. Nie powiela danych na inne węzły, więc wolumen jest przypięty do jednej maszyny. Katalog bazowy ustawia opcja `--default-local-storage-path`.

> **Pojęcie: polityka odzyskiwania (reclaim policy).** Co ma się stać z danymi wolumenu, gdy ktoś usunie PVC. `Delete` kasuje katalog razem z obiektem, `Retain` zostawia dane, a wolumen przechodzi w stan `Released` i czeka na administratora.
>
> Szczegóły PV, PVC i klas są na stronie Wolumeny, PV, PVC i StorageClass.

Katalogi jak przy Dockerze

docker01	bpm01	Co tam leży
`/docker/apps/<aplikacja>`	`/k8s/apps/<przestrzeń>/<pvc>`	dane aplikacji: bazy, dzienniki Zeebe, pliki
`/docker/compose/<aplikacja>`	`/k8s/helm/<aplikacja>`	`values.yaml`, manifesty, notatki o wersji
`/docker/lib`	`/k8s/k3s`	dane samego silnika: obrazy, stan
`/docker/kopie`	`/k8s/kopie`	zrzuty przed wysłaniem na `bkp01`

Nazwy katalogów w `/k8s/apps` ustawia parametr `pathPattern` naszej klasy magazynu. Bez niego local-path nazywa katalog od identyfikatora wolumenu (`pvc-3f0c..._kolory_test-retain`), z nim powstaje `/k8s/apps/kolory/test-retain/`. Ta wygoda ma cenę: nowe PVC o tej samej nazwie dostaje stary katalog z danymi, co przy przenosinach jest zaletą, a przy próbach może zaskoczyć.

Dlaczego od razu etcd, a nie SQLite

Jednowęzłowy k3s domyślnie trzyma stan w SQLite. Opcja `cluster-init: true` zakłada od początku wbudowany etcd, więc drugi i trzeci serwer dołączymy później bez przebudowy. Dostajemy też migawki etcd z harmonogramem, które kopiujemy na `bkp01` tak samo jak na `k3s11` do `k3s13`.

Dlaczego k3s 1.36, a nie 1.37

Najnowszy k3s to gałąź 1.37, ale operator CloudNativePG 1.30, na którym postawimy PostgreSQL, wspiera według swoich informacji o wydaniu Kubernetesa 1.34, 1.35 i 1.36. Wybieramy więc najnowsze wydanie gałęzi 1.36, czyli `v1.36.5+k3s1` z 30 września 2026 roku. Na 1.37 przejdziemy, gdy CloudNativePG ją obejmie.

Rancher: kiedy warto

Rancher to aplikacja SUSE do zarządzania wieloma klastrami Kubernetesa z przeglądarki: zakładanie klastrów, użytkownicy, katalog aplikacji Helm, podgląd podów. Najnowsza seria na stronie macierzy wsparcia SUSE to 2.15 (wydanie 2.15.2). Ma sens, gdy klastrów jest kilka, a z panelu korzysta więcej osób niż dwóch administratorów.

Na `bpm01` go nie stawiamy. Instalujemy aplikacje poleceniem `helm` z plikami wartości w `/k8s/helm`, które trzymamy też w Gitea, bo to daje powtarzalny zapis, co i z jakimi ustawieniami zainstalowaliśmy. Instalacja tej samej aplikacji klikaniem w katalogu Ranchera chowa wartości w obiekcie klastra i trudniej je potem porównać albo odtworzyć.

Przebieg

Zanim zaczniemy

Co	Wartość	Uwagi
Maszyna	`bpm01`, Rocky Linux 9 według strony o instalacji z LVM, 8 vCPU, 24 GiB pamięci	Camunda z PostgreSQL potrzebuje około 8 GiB na start, reszta to zapas na Hub, Identity i Keycloak
Dysk systemowy	40 GB, `vgOS/lvOS` i `vgVAR/lvVAR`	jak na każdym linuksie Zielonej
Dysk danych	200 GB, osobny plik VHDX, `/dev/sdb`	rozmiar do decyzji autora
Adres	10.20.10.130	sprawdziliśmy grep w całej bazie: nieużywany
DNS	`bpm01.ad.zielona.example` i `bpm.zielona.example` na 10.20.10.130	rekordy z `dc01`, niżej

System instalujemy według strony Instalacja Rocky Linux z własnym nazewnictwem VG i LV. Rekordy DNS zakładamy w PowerShellu na `dc01`:

```
Add-DnsServerResourceRecordA -ZoneName "ad.zielona.example" -Name "bpm01" -IPv4Address
"10.20.10.130" -CreatePtr
Add-DnsServerResourceRecordA -ZoneName "zielona.example" -Name "bpm" -IPv4Address
"10.20.10.130"
```

Pierwszy rekord to nazwa maszyny, drugi to adres aplikacji w wewnętrznej strefie `zielona.example`, jak przy innych usługach wewnętrznych (DNS w praktyce: strefy w AD, przekazywanie warunkowe,

scavenging i split-brain).

1. Dysk /k8s na LVM

Komendy można wykonywać całościowo jako blok tekstu. Przed pierwszą sprawdzamy `lsblk`, czy `/dev/sdb` to na pewno pusty dysk danych.

```
# Dysk danych bpm01 jako vgK8s/lvK8s, montowany w /k8s
sudo pvcreate /dev/sdb
sudo vgcreate vgK8s /dev/sdb
sudo lvcreate -l 100%FREE -n lvK8s vgK8s
sudo mkfs.xfs /dev/mapper/vgK8s-lvK8s
sudo mkdir -p /k8s
echo '/dev/mapper/vgK8s-lvK8s /k8s xfs defaults 0 0' | sudo tee -a /etc/fstab
sudo systemctl daemon-reload
sudo mount /k8s
sudo mkdir -p /k8s/k3s /k8s/apps /k8s/helm /k8s/kopie
df -h /k8s
```

> (gdzie `/dev/sdb` to dysk danych, nie systemowy: bardzo istotne, bo `pvcreate` na złym dysku niszczy system!)

2. Zapora

Na jednym węźle wystarczy API, ruch WWW do Traefika i zaufanie dla sieci podów i usług. Porty etcd i flannel dopiszemy przy dołączaniu drugiego serwera, jak na stronie o k3s w wysokiej dostępności.

```
sudo firewall-cmd --permanent --add-rich-rule='rule family="ipv4" source
address="10.20.10.0/24" port port="6443" protocol="tcp" accept'
sudo firewall-cmd --permanent --add-service=http --add-service=https
sudo firewall-cmd --permanent --zone=trusted --add-source=10.42.0.0/16
sudo firewall-cmd --permanent --zone=trusted --add-source=10.43.0.0/16
sudo firewall-cmd --reload
```

Zakresy 10.42.0.0/16 (pody) i 10.43.0.0/16 (usługi) to domyślne sieci k3s. Bez nich zapora może odrzucać ruch między podami, a objaw wygląda potem jak błąd aplikacji (strona o częstych problemach).

3. Plik konfiguracji k3s

Plik `/etc/rancher/k3s/config.yaml` zakładamy przed instalacją:

```
data-dir: /k8s/k3s
default-local-storage-path: /k8s/apps
cluster-init: true
node-ip: 10.20.10.130
tls-san:
  - 10.20.10.130
  - bpm01.ad.zielona.example
write-kubeconfig-mode: "0600"
etcd-snapshot-schedule-cron: "0 */6 * * *"
etcd-snapshot-retention: 28
```

Klucze odpowiadają opcjom `--data-dir`, `--default-local-storage-path`, `--cluster-init`, `--node-ip`, `--tls-san` i `--write-kubeconfig-mode` z dokumentacji k3s. Migawki co sześć godzin z 28 zachowanymi to siedem dni na węźle, tak jak na `k3s11` do `k3s13`. Kopię pliku trzymamy też w `/k8s/helm/k3s/config.yaml`, bo sam plik leży na dysku systemowym.

```
sudo install -d -m 755 /etc/rancher/k3s /k8s/helm/k3s
sudo vim /etc/rancher/k3s/config.yaml
sudo cp /etc/rancher/k3s/config.yaml /k8s/helm/k3s/config.yaml
```

4. Instalacja k3s i dostęp kubectl

```
curl -sfL https://get.k3s.io | INSTALL_K3S_VERSION='v1.36.5+k3s1' sh -s - server
sudo k3s kubectl get nodes -o wide
mkdir -p ~/.kube
sudo cat /etc/rancher/k3s/k3s.yaml > ~/.kube/config
chmod 600 ~/.kube/config
kubectl get pods -A
```

Plik `k3s.yaml` zostaje w `/etc/rancher/k3s` mimo innego katalogu danych. Po kilkudziesięciu sekundach w `kube-system` działają `coredns`, `local-path-provisioner`, `metrics-server` i `traefik`, a karta „Sprawdzenie, gdzie k3s trzyma dane” z Fiszki pokazuje katalogi na `/k8s`.

5. Klasa magazynu local-path-retain

Wbudowanej klasy `local-path` nie zmieniamy, bo k3s nadpisuje swoje manifesty przy starcie. Zakładamy obok własną klasę, zapisaną jako `/k8s/helm/k3s/storageclass-retain.yaml`:

```
apiVersion: storage.k8s.io/v1
kind: StorageClass
metadata:
  name: local-path-retain
provisioner: rancher.io/local-path
parameters:
  pathPattern: "{{ .PVC.Namespace }}/{{ .PVC.Name }}/"
reclaimPolicy: Retain
volumeBindingMode: WaitForFirstConsumer
```

```
kubectl apply -f /k8s/helm/k3s/storageclass-retain.yaml
kubectl get storageclass
```

Klasy nie robimy domyślną: każda aplikacja na `bpm01` podaje ją jawnie (w Camundzie `pvcStorageClassName`, w CloudNativePG `storageClass`). Dwie klasy domyślne naraz to proszenie się o PVC na złej klasie. Parametr `pathPattern` opisuje README local-path-provisioner; po pierwszym PVC sprawdzamy, czy wersja wbudowana w k3s go respektuje (krok 6).

6. Próbny nginx i test wolumenu

Kolorowy nginx ze strony k3s w laboratorium: pierwszy deploy, nginx w kolorach sprawdza Traefika, Service i DNS w klastrze. Zapisujemy manifest z tamtej strony jako `/k8s/helm/kolory/kolorowy-nginx.yaml`, zmieniamy host na `kolory-bpm.zielona.example` i stosujemy:

```
sed -i 's/kolory.zielona.example/kolory-bpm.zielona.example/' /k8s/helm/kolory/kolorowy-
nginx.yaml
kubectl apply -f /k8s/helm/kolory/kolorowy-nginx.yaml
for i in $(seq 1 6); do curl -s --resolve kolory-bpm.zielona.example:80:10.20.10.130
http://kolory-bpm.zielona.example/ | grep "Kolor:"; done
```

Mieszane kolory w wyniku znaczą, że Traefik na `bpm01` kieruje ruch do trzech podów. Teraz test wolumenu, plik `/k8s/helm/kolory/test-retain.yaml`:

```
apiVersion: v1
kind: PersistentVolumeClaim
metadata:
  name: test-retain
```

```
  namespace: kolory
spec:
  accessModes:
    - ReadWriteOnce
  storageClassName: local-path-retain
  resources:
    requests:
      storage: 1Gi
---
apiVersion: v1
kind: Pod
metadata:
  name: test-retain
  namespace: kolory
spec:
  containers:
    - name: zapis
      image: busybox:1.37.0
      command: ["sh", "-c", "date >> /dane/test.txt; sleep 3600"]
      volumeMounts:
        - name: dane
          mountPath: /dane
  volumes:
    - name: dane
      persistentVolumeClaim:
        claimName: test-retain
```

```
kubectl apply -f /k8s/helm/kolory/test-retain.yaml
kubectl -n kolory get pvc test-retain
sudo ls -R /k8s/apps/kolory
kubectl -n kolory delete pod test-retain
kubectl -n kolory delete pvc test-retain
kubectl get pv
sudo cat /k8s/apps/kolory/test-retain/test.txt
```

Oczekujemy PVC `Bound`, katalogu `/k8s/apps/kolory/test-retain/` z plikiem `test.txt`, a po usunięciu PVC wolumenu `Released` i pliku nadal na dysku. Jeśli katalog nazywa się `pvc-..._kolory_test-retain`, wbudowana wersja local-path nie obsługuje `pathPattern` i zostajemy przy domyślnych nazwach. Na koniec sprzątamy: karta „Usunięcie wolumenu w stanie Released”, `sudo rm -rf /k8s/apps/kolory/test-retain` i `kubectl delete namespace kolory`.

7. Repozytorium restic dla stanu klastra

Stan `bpm01` trafia do istniejącego repozytorium `orkiestracja` na `bkp01` (poziom 90 dni, decyzja autora z 18 października 2026), tym samym kontem REST co laboratoria. Instalujemy `restic` z EPEL i zakładamy dwa pliki z hasłami według strony k3s w wysokiej dostępności: migawki etcd, wymiana węzła, odtworzenie i aktualizacja: `/etc/restic/haslo-orkiestracja` i `/etc/restic/rest-haslo-orkiestracja`, oba z prawami `0600`.

Skrypt `/usr/local/sbin/kopia-stanu-k3s.sh` (prawa `0750`) różni się od tamtego ścieżkami i tagiem:

```
#!/usr/bin/env bash
# /usr/local/sbin/kopia-stanu-k3s.sh na bpm01
# Wysyla migawki etcd, token, config.yaml i pliki wartosci Helm do repozytorium orkiestracja.
set -euo pipefail
export RESTIC_REPOSITORY=rest:https://bkp01.ad.zielona.example:8000/orkiestracja
export RESTIC_REST_USERNAME=orkiestracja
RESTIC_REST_PASSWORD="$(cat /etc/restic/rest-haslo-orkiestracja)"
export RESTIC_REST_PASSWORD
export RESTIC_PASSWORD_FILE=/etc/restic/haslo-orkiestracja
restic backup --tag k3s --tag bpm01 \
  /k8s/k3s/server/db/snapshots \
  /k8s/k3s/server/token \
  /etc/rancher/k3s/config.yaml \
  /k8s/helm
```

Jednostkę `kopia-stanu-k3s.service` i zegar `kopia-stanu-k3s.timer` (20 minut po każdej migawce) przepisujemy bez zmian z tamtej strony i włączamy:

```
sudo systemctl daemon-reload
sudo systemctl enable --now kopia-stanu-k3s.timer
sudo systemctl start kopia-stanu-k3s.service
sudo journalctl -u kopia-stanu-k3s.service -n 20
```

Ta kopia obejmuje stan klastra i konfigurację, a nie dane aplikacji. Bazy PostgreSQL kopiuje operator (strona o CloudNativePG), a dziennik Zeebe ma własną procedurę kopii opisaną na stronie o instalacji Camundy. Katalogu `/k8s/apps` nie kopiujemy restikiem na żywo, bo pliki działających baz skopiowane w trakcie zapisu są niespójne.

8. Przeniesienie dysku /k8s na nową maszynę

To jest powód, dla którego dysk danych jest osobny. Przebieg poniżej opieramy na tym, że k3s czyta cały stan z `data-dir`, a wolumeny local-path są przypięte do nazwy węzła; całość przećwiczymy w laboratorium przed pierwszą prawdziwą potrzebą.

1. Na starej maszynie: migawka (`k3s etcd-snapshot save`), kopia z kroku 7, potem `sudo systemctl stop k3s` i `sudo /usr/local/bin/k3s-killall.sh`.
2. `sudo umount /k8s`, wyłączenie maszyny i odpięcie pliku VHDX w Hyper-V.
3. Nowa maszyna z tą samą nazwą `bpm01` i adresem 10.20.10.130, Rocky Linux 9, zapora z kroku 2.
4. Podpięcie VHDX, `sudo vgchange -ay vgK8s`, wpis w `/etc/fstab` i `mount /k8s`.
5. `config.yaml` z `/k8s/helm/k3s/config.yaml` do `/etc/rancher/k3s/` i instalacja tej samej wersji k3s co przed przenosinami.
6. Kontrola: `kubectl get nodes`, `kubectl get pods -A`, `kubectl get pv` (wszystkie `Bound`).

Inna nazwa węzła to inna sytuacja: stary węzeł zostaje w klastrze jako `NotReady`, a wolumeny local-path wskazują jego nazwę. README local-path opisuje parametr `nodeAffinityKey` na taki przypadek, ale w tej książce trzymamy się zasady „ta sama nazwa”.

9. Droga do trzech serwerów

Gdy pilotaż przejdzie w produkcję, dokładamy `bpm02` i `bpm03` (adresy do przydzielenia) według strony o k3s w wysokiej dostępności: porty etcd i flannel w zaporze, adres wirtualny API na keepalived, dopisanie go do `tls-san` na `bpm01` z restartem usługi, potem dołączenie nowych serwerów przez adres wirtualny i token. Local-path nie przenosi danych między węzłami, więc wtedy aplikacje z danymi przechodzą na magazyn replikowany (Longhorn) albo na powielanie w samej aplikacji (CloudNativePG z kilkoma instancjami, Zeebe z trzema brokerami).

Weryfikacja

```
df -h /k8s
kubectl get nodes -o wide
kubectl get storageclass
sudo k3s etcd-snapshot ls --data-dir /k8s/k3s
systemctl list-timers kopia-stanu-k3s.timer
```

Oczekujemy `/k8s` zamontowanego z `vgK8s-lvK8s`, węzła `bpm01` w stanie `Ready` z wersją `v1.36.5+k3s1` i adresem 10.20.10.130, klasy `local-path-retain` z polityką `Retain`, migawek co sześć godzin i zegara kopii z najbliższym uruchomieniem. Na `bkp01` polecenie `restic snapshots --tag bpm01` pokazuje kopie stanu.

Wycofanie zmian

Zegar kopii wyłączamy (`sudo systemctl disable --now kopia-stanu-k3s.timer`), usuwamy jednostki i skrypt. k3s odinstalowujemy skryptem `/usr/local/bin/k3s-uninstall.sh`, ale wcześniej czytamy go, żeby wiedzieć, czy przy innym `data-dir` usuwa katalog `/k8s/k3s` (do sprawdzenia w naszej wersji). Dysk `/k8s` zostawiamy albo usuwamy świadomie: wpis w `/etc/fstab`, `umount`, `lvremove`, `vgremove`, `pvremove`. Rekordy `bpm` i `bpm01` w DNS usuwamy na końcu.

Gdy coś nie zadziała

Objaw	Przyczyna	Co robimy
Po instalacji stan leży w `/var/lib/rancher/k3s`	`config.yaml` założony po instalacji albo z literówką w kluczu	odinstalowanie, poprawny plik, instalacja od nowa (klaster jest pusty)
`k3s etcd-snapshot ls` nie pokazuje migawek	polecenie szuka w domyślnym katalogu	dopisujemy `--data-dir /k8s/k3s`
PVC wisi w `Pending`	klasa `WaitForFirstConsumer` czeka na poda albo zła nazwa klasy	to normalne do startu poda; potem `kubectl describe pvc`
Katalog wolumenu nazywa się `pvc-..._przestrzeń_nazwa`	wbudowana wersja local-path nie obsługuje `pathPattern`	zostajemy przy domyślnych nazwach albo podnosimy k3s
Pody nie widzą się nawzajem, `curl` do ClusterIP z węzła działa	zapora odrzuca ruch z sieci podów	strefa `trusted` dla 10.42.0.0/16 i 10.43.0.0/16 (krok 2)
Po przeniesieniu dysku pody z wolumenami nie startują	inna nazwa węzła niż w przypięciu wolumenów	ta sama nazwa maszyny albo ręczna zmiana PV
Kopia kończy się błędem 401	złe hasło konta REST `orkiestracja`	plik `rest-haslo-orkiestracja` z tym samym hasłem co na `bkp01`

□□ Ćwiczenia

1. Dlaczego nie zmieniamy po prostu polityki wbudowanej klasy `local-path` na `Retain`?

Odpowiedź

Bo k3s przy każdym starcie zastępuje swoje wbudowane manifesty wersją domyślną, więc nasza zmiana by zniknęła. Własna klasa obok jest trwała i jawna: w każdym pliku wartości widać, której klasy używa aplikacja.

1. Pan Zbigniew pyta, czy skoro dane leżą na osobnym dysku, kopia na `bkp01` jest jeszcze potrzebna. Co odpowiadamy?

Odpowiedź

Tak. Osobny dysk chroni przed awarią systemu i ułatwia przenosiny, ale nie przed skasowaniem przestrzeni nazw, uszkodzeniem pliku VHDX, awarią magazynu klastra Hyper-V ani atakiem szyfrującym. Kopia na `bkp01` i krzyżowa na `bkp02` to osobne kopie w innym miejscu.

1. Dlaczego na `bpm01` od razu włączamy `cluster-init: true`, skoro węzeł jest jeden?

Odpowiedź

Żeby stan od początku był w etcd: dostajemy migawki z harmonogramem i możemy później dołączyć drugi i trzeci serwer bez przebudowy. Przy SQLite migawki etcd nie działają, a przejście na etcd jest osobną operacją.

1. Co się stanie, gdy po teście usuniemy PV, ale nie usuniemy katalogu, a potem znowu utworzymy PVC `test-retain` w przestrzeni `kolory`?

Odpowiedź

Przy `pathPattern` bez nazwy wolumenu nowy PV dostanie ten sam katalog `/k8s/apps/kolory/test-retain/`, więc pod zobaczy stary plik `test.txt`. To wygodne przy przenosinach, ale przy testach może zaskoczyć, dlatego po próbach usuwamy katalog.

Powiązane: k3s w laboratorium: pierwszy deploy, nginx w kolorach · Wolumeny, PV, PVC i StorageClass · k3s w wysokiej dostępności: migawki etcd, wymiana węzła, odtworzenie i aktualizacja · Jak trzymamy aplikacje w Dockerze: konwencje Zielonej · Strategia kopii zapasowych Zielonej: RPO, RTO, reguła 3-2-1-1-0 i dwie lokalizacje · Serwery kopii bkp01 i bkp02: restic, kopia krzyżowa i niezmienność · PostgreSQL w Kubernetesie: operator CloudNativePG, kopie, odtworzenie i aktualizacja

Źródła (odczyt 1 listopada 2026): docs.k3s.io, k3s server (`--data-dir`, `--default-local-storage-path`, `--cluster-init`, `--tls-san`, `--write-kubeconfig-mode`, `--node-ip`, `--disable`); docs.k3s.io,

v1.36.X release notes (v1.36.5+k3s1 z 30 września 2026, Traefik v3.7.13, local-path-provisioner v0.0.37, etcd v3.6.14); docs.k3s.io, Networking Services (Traefik v3, ServiceLB, HelmChartConfig, nadpisywanie manifestów); github.com/rancher/local-path-provisioner, README (`pathPattern`, `nodePath`, `nodeAffinityKey`); cloudnative-pg.io, Release notes v1.30 (Kubernetes 1.34 do 1.36); suse.com, macierz wsparcia Rancher (seria 2.15, wydanie 2.15.2).

Revision #2
Created 2026-11-01 18:02:06 UTC by Tomasz Konieczny
Updated 2026-11-01 18:03:31 UTC by Tomasz Konieczny